

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/89/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119321766
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Školníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:6119321766.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Školníkovej a členiek senátu JUDr. Viery Markovej a JUDr. Renáty Šiškovéj v právnej veci žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, trvalý pobyt C. A. D. E. XXXX/XX, XXX XX F., štátny občan G., podnikajúci pod obchodným menom A. B., miesto podnikania C. XX, XXX XX F., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 4836/51, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 234 318 proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenému advokátom JUDr. Baltazárom Mucskom, Vajnorská 55, 831 03 Bratislava o zaplatenie istiny 25.000,- eur s príslušenstvom a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/118/2019-113 zo dňa 10.5.2022 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/118/2019-113 zo dňa 10.5.2022 v napadnutom zaväzujúcom výroku II. v časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný na povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania **z r u š u j e a v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava I ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania; výrokom II. zaviazal žalovaného na povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a výrokom III. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobou zo dňa 27.6.2019 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 25.000,- eur s príslušenstvom a svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 22.7.2015 došlo v Martine na Jesenského ulici k dopravnej nehode, pri ktorej vodič nákladného motorového vozidla Tatra 815, EČV: F. H. H. spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel cyklista A. I.. Predmetné motorové vozidlo bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného. V súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou sa na Okresnom súde Martin viedlo pod sp. zn. 5C/43/2017 konanie o žalobe žalobcov C. I. I., A. I. a C. J. I. o náhradu nemajetkovej ujmy voči A. B. ako prevádzkovateľovi motorového vozidla a voči obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group ako poisťovateľovi, pričom rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 5C/43/2017-258 zo dňa 2.7.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/246/2018-324 zo dňa 31.1.2019 bola A. B. ako poistenému a obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group ako poisťovateľovi uložená povinnosť nahradiť žalobcom ako pozostalým po A. I. nemajetkovú ujmu v celkovej výške 25.000,- eur. Na základe predmetných právoplatných rozhodnutí pozostalí vyzvali žalobcu na úhradu právoplatne priznanej nemajetkovej ujmy a preto žalobca dňa 18.4.2019 uhradil namiesto poisťovateľa jednotlivé priznané nároky v celkovej výške 25.000,- eur.

Žalobca k žalobe pripojil poisťnú zmluvu zo dňa 12.12.2012 vrátane všeobecných poisťných podmienok poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 707, výzvu AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o. zo dňa 10.4.2019 adresovanú žalobcovi, výzvu žalobcu na plnenie adresovanú žalovanému zo dňa 3.4.2019, predžalobnú výzvu zo dňa 13.5.2019, výpis z účtu žalobcu, trestný rozkaz Okresného súdu Martin č. k. 2T/2/2016-193 zo dňa 26.2.2016, rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 5C/43/2017-258 zo dňa 2.7.2018 a rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/246/2018-324 zo dňa 31.1.2019. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, pričom namietal svoju pasívnu vecnú legitímáciu a spochybňoval aj žalobcom uplatnené príslušenstvo, keďže na poisťné zmluvy sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka aj na zmluvné vzťahy medzi podnikateľmi. Žalovaný tiež uviedol, že proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/246/2018-324 zo dňa 31.1.2019 podal dovolanie a preto navrhol konanie prerušiť do právoplatného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní.

3. Súd prvej inštancie na základe predložených listinných dôkazov ustálil skutkové zistenia, podľa ktorých dňa 22.7.2015 došlo v Martine na Jesenského ulici k dopravnej nehode, ktorú spôsobil vodič nákladného motorového vozidla Tatra 815, EČV: F. H. H. a pri ktorej zomrel cyklista A. I.. Za predmetnú dopravnú nehodu bol vodič H. H. odsúdený (za spáchanie prečinu usmrtenia) trestným rozkazom Okresného súdu Martin č. k. 2T/2/2016-193 zo dňa 26.2.2016. Motorové vozidlo Tatra 815, EČV: F. vo vlastníctve žalobcu bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného poisťnou zmluvou zo dňa 12.12.2012 uzatvorenou na dobu neurčitú. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 5C/43/2017-258 zo dňa 2.7.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/246/2018-324 zo dňa 31.1.2019 bola žalobcovi a žalovanému uložená povinnosť nahradiť pozostalým po A. I. nemajetkovú ujmu v celkovej výške 25.000,- eur (C. I. I. v sume 11.000,- eur, A. I. v sume 7.000,- eur a C. J. I. v sume 7.000,- eur). Výzvou zo dňa 3.4.2019 vyzval žalobca žalovaného, aby si splnil voči pozostalým svoju povinnosť vyplývajúcu mu z vykonateľných rozhodnutí súdov. Keďže žalovaný si predmetnú povinnosť nesplnil, vyzvala právna zástupkyňa pozostalých žalobcu výzvou zo dňa 10.4.2019, aby pozostalým vyplatil náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca dňa 18.4.2019 uhradil C. I. I. sumu 11.000,- eur. A. I. sumu 7.000,- eur a C. J. I. sumu 7.000,- eur.

4. V rámci právneho posúdenia predmetu sporu súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 11 ods. 6, ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), § 261 ods. 9, § 369 ods. 2, § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie vyhodnotil návrh žalovaného na prerušenie konania ako nedôvodný, keď z webovej stránky najvyššieho súdu (K.) zistil, že o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/246/2018-324 zo dňa 31.1.2019 už najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 1Cdo/214/2019 zo dňa 30.9.2020 tak, že dovolanie ako neprípustné odmietol. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol (výrok I. napadnutého rozsudku).

5. V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku súd prvej inštancie poukázal na konštantnú judikatúru najvyššieho súdu, z ktorej vyplýva, že pojem škoda podľa zákona o PZP je potrebné vykladať tak, že sa ním rozumie aj náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody (rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 31.7.2017 sp. zn. 6MCdo/1/2016, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 pod R 61/2018). Pokiaľ sa žalovaný snažil navodiť dojem, že otázka pasívnej vecnej legitímácie a otázka krytia náhrady nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia nebola vyriešená najvyšším súdom bez ohľadu na existenciu judikátu R 61/2018, súd prvej inštancie považoval za nevyhnutné uviesť, že k vydaniu meritérneho rozhodnutia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu nedošlo len výlučne v dôsledku konania poisťovateľov, ktorí po postúpení veci veľkému senátu vzali svoje dovolania späť a dovolacie konania boli následne zastavené. Súd prvej inštancie tiež zdôraznil, že aj v uznesení sp. zn. 1Cdo/214/2019 zo dňa 30.9.2020 dal najvyšší súd žalovanému odpoveď, že predmetná otázka je už najvyšším súdom vyriešená a že názor prezentovaný žalovaným je nesprávny. Súd prvej inštancie za rešpektovania právnych záverov vyslovených najvyšším súdom v judikáte R 61/2018 ďalej konštatoval, že bolo povinnosťou žalovaného ako poisťovateľa predmetného motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda so smrteľnými následkami, vyplatiť z povinného zmluvného poistenia pozostalým obete dopravnej nehody náhradu nemajetkovej ujmy namiesto žalobcu ako prevádzkovateľa

poisteného motorového vozidla. Žalovaný si svoju zákonnú povinnosť napriek existencii právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia a napriek osobitnej výzve žalobcu zo dňa 3.4.2019 nesplnil, v dôsledku čoho bol žalobca ako poistený nútený zaplatiť pozostalým po pánovi A. I. náhradu nemajetkovej ujmy v celkovej sume 25.000,- eur, hoci sa jednalo o nárok, ktorý je krytý povinným zmluvným poistením. Žalobca ako poistený tak mal podľa § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 4 zákona o PZP právo, aby žalovaný ako poisťovateľ uhradil za neho vzniknutú ujmu, za ktorú zodpovedá a ktorá vznikla prevádzkou jeho (poisteného) motorového vozidla. Preto súd prvej inštancie vyhodnotil žalobu žalobcu v časti istiny 25.000,- eur ako dôvodnú.

6. Súd prvej inštancie ďalej vyhodnotil, že žalobca si v konaní správne uplatnil aj príslušenstvo pohľadávky podľa predpisov obchodného práva, nakoľko právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je podľa názoru súdu prvej inštancie obchodným záväzkovým vzťahom podľa § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, keďže poisťná zmluva bola uzavretá medzi dvomi podnikateľskými subjektmi v rámci ich podnikateľskej činnosti. Preto je podľa súdu prvej inštancie potrebné na príslušenstvo pohľadávky aplikovať komplexnú úpravu úrokov z omeškania a ďalšieho príslušenstva obsiahnutú v Obchodnom zákonníku, v nadväznosti na čo súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovi vzniklo právo požadovať od žalovaného okrem žalovanej istiny aj úrok z omeškania z priznanej sumy 25.000,- eur podľa § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s § 1 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z. vo výške o deväť percentuálnych bodov vyššej ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ktorá je vo výške 0%). Z tohto dôvodu súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca má nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9% ročne, a to zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia, ako odo dňa nasledujúceho od lehoty určenej žalobcom v predžalobnej výzve zo dňa 13.5.2019 (v ktorej žalobca vyzval žalovaného na úhradu sumy 25.000,- eur v lehote najneskôr do 29.5.2019). Súd prvej inštancie tiež ustálil, že žalobcovi vzniklo v dôsledku omeškania žalovaného aj právo požadovať paušálnu náhradu spojenú s uplatnením pohľadávky podľa § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z.z. v celkovej výške 40,- eur. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur (výrok II. napadnutého rozsudku). O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi, ktorý mal v spore plný úspech, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok III. napadnutého rozsudku).

7. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie voči jeho výroku II. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), h) CSP, pričom z obsahu odvolania je zrejmé, že nesmeruje proti celému výroku II. dotknutého rozsudku súdu prvej inštancie, ale len voči tej jeho časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný na povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, keďže žalovaný v odvolaní výslovne uviedol, že už dobrovoľne uhradil žalobcovi istinu vo výške 25.000,- eur, avšak rozporuje priznanie úrokov z omeškania a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky z dôvodu, že v danom prípade sa podľa názoru žalovaného jednoznačne nejedná o obchodnoprávny záväzok medzi žalobcom a žalovaným. Odvolacím návrhom sa žalovaný domáhal, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Žalovaný v odvolaní uvádzal nemožnosť stotožnenia sa s argumentáciou súdu prvej inštancie vo vzťahu k ustálenému záveru o potrebe aplikovania komplexnej úpravy úrokov z omeškania a ďalšieho príslušenstva obsiahnutej v Obchodnom zákonníku s poukazom na § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka. Nesprávnosť napadnutého rozhodnutia žalovaný vzhliadol už len v tom, že súd prvej inštancie nesprávne (navyše v rozpore s jeho znením) aplikoval ustanovenie § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka, nakoľko zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nie je zmluvným typom priamo upraveným v Občianskom zákonníku, ale je upravená v rámci osobitného zákona o PZP, v dôsledku čoho žalovanému nie je zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie odkazuje práve na ustanovenie § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka. Ďalej žalovaný poukázal na tú skutočnosť, že na zákon o PZP ako „lex specialis“ sa subsidiárne vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, nie Obchodného zákonníka, čo jednoznačne vyplýva z § 1 ods. 2 zákona o PZP. Nesprávnosť argumentácie súdu prvej inštancie potvrdzuje podľa žalovaného aj tá skutočnosť, že aj pre iné inštitúty upravené v rámci povinného zmluvného poistenia

zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa aplikujú výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka – napríklad v prípade premlčania priameho nároku poškodeného podľa § 15 ods. 2 zákona o PZP. Žalovaný má za to, že zo žiadnych ustanovení zákona o PZP nevyplýva, že je potrebné rozlišovať, či zmluvu uzatvára podnikateľ alebo fyzická osoba. Naopak, možno konštatovať, že na ustanovenia predmetného zákona sa univerzálne subsidiárne použije právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku. Žalovaný v odvolaní tiež upozornil na najzásadnejšiu skutočnosť, ktorú podľa jeho názoru súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí opomenul zobrať do úvahy pri posudzovaní charakteru záväzku medzi žalobcom a žalovaným, a to skutočnosť, že poisťná zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 12.12.2012, číslo návrhu PZ 355 0099852 priamo v úvode stanovuje „Pre toto poistenie platia príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, všeobecné poisťné podmienky a zmluvné dojednania, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto poisťnej zmluvy.“, v nadväznosti na čo žalovaný poukázal na konkrétne citácie zo všeobecných poisťných podmienok poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 707, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť uvedenej zmluvy a z čoho je podľa žalovaného zrejme, že poisťený/žalobca sa zmluvne zaviazal a v rámci svojej autonómnej vôle si zvolil, aby mu boli poisťovníou nahrádzané nároky v rozsahu a vo výške podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, nie Obchodného zákonníka. S predmetnou skutočnosťou sa súd prvej inštancie však žiadnym spôsobom nevysporiadal a nepochopiteľne priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania a paušálnu náhradu nákladov, ako keby sa jednalo o obchodnoprávny záväzok medzi žalobcom a žalovaným. Žalovaný v odvolaní tiež vytýkal, že konanie má i inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to nedostatočné a chybné odôvodnenie rozhodnutia vo vzťahu k všetkým skutočnostiam podmieňujúcim obchodnoprávny charakter záväzku medzi žalobcom a žalovaným, ako aj ku skutočnosti, že samotný zákon o PZP, uzavretá zmluva a všeobecné poisťné podmienky pracujú jedine so subsidiárnym použitím Občianskeho zákonníka. Žalovaný má za to, že s vyššie uvedenými skutočnosťami sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal a v tomto ohľade je rozhodnutie súdu prvej inštancie neodôvodnené a tým pádom nepreskúmateľné. Žalovaný zastáva názor, že prvostupňový súd v rozpore so zákonom neuviedol, aké skutočnosti považoval za preukázané, ktoré za preukázané nepovažoval, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil.

8. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril písomným podaním svojho právneho zástupcu zo dňa 16.6.2022, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného k úrokom z omeškania a má za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne o tejto časti nároku, keď úroky z omeškania posudzoval podľa obchodnoprávnej úpravy. Hoci je poisťná zmluva upravená predpismi občianskeho práva, na súvisiacu úpravu vzťahov medzi žalobcom a žalovaným sa podľa názoru žalobcu má použiť právna úprava vyplývajúca z Obchodného zákonníka, keďže poisťná zmluva bola uzavretá medzi dvoma podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Pokiaľ žalovaný poukazuje na relevantnú právnu úpravu a ustanovenia poisťných podmienok, opomína, že táto úprava sa použije len v rozsahu ustanovení vymedzujúcich poisťnú zmluvu ako zmluvný typ a na ostatné vzťahy (v tomto prípade úroky z omeškania) sa bude aplikovať už obchodnoprávna úprava. Uvedený záver žalobcu je podľa jeho názoru v súlade s právnyymi závermi vyslovenými v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 70/2018 zo dňa 20.6.2018, podľa ktorého: „Z konštrukcie obchodných záväzkových vzťahov vyplýva, že aj keď sa v obchodných záväzkových vzťahoch použije právna úprava zmluvného typu upravená len v Občianskom zákonníku, neprestáva byť tento vzťah obchodnoprávnym vzťahom.“ Žalobca sa domnieva, že súd prvej inštancie sa relevantným spôsobom vyjadril ku skutkovému a právnemu základu, jeho argumenty si navzájom neodporujú, ale a contrario podporujú príslušný záver o výške úrokov z omeškania podľa Obchodného zákonníka, pričom napadnutý rozsudok nie je možné považovať za vadný len preto, že jeho odôvodnenie nezodpovedá subjektívnym predstavám žalovaného. Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania pred súdom druhej inštancie.

9. Odvolacia replika nebola zo strany žalovaného predložená, pričom rovnopis vyjadrenia žalobcu k odvolaniu spolu s výzvou na predloženie vyjadrenia boli súdom prvej inštancie doručené právnomu zástupcovi žalovaného dňa 28.6.2022.

10. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné

v rozsahu odvolaní dotknutého zaväzujúceho výroku II. v časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný na povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a v súvisiacom výroku III. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

13. Podľa § 1 ods. 1 zákona o PZP tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poistenie zodpovednosti“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len „kancelária“).

14. Zo znenia § 1 ods. 2 zákona o PZP vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy – odkaz na zákon č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Občiansky zákonník.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

19. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

20. Z obsahu spisu je zrejmé, že v danom prípade bolo odvolanie proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podané len stranou žalovaného, a to v rozsahu zaväzujúceho výroku II. výlučne v časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný na povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, čo jednoznačne vyplynulo z obsahu odvolania, v ktorom žalovaný určitým spôsobom špecifikoval jeho rozsah, keď uviedol, že už dobrovoľne uhradil žalobcovi istinu vo výške 25.000,- eur, avšak rozporuje priznanie úrokov z omeškania a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky z dôvodu, že v danom prípade sa podľa názoru žalovaného jednoznačne

nejedná o obchodnoprávny záväzok medzi žalobcom a žalovaným. Za rešpektovania zásady viazanosti rozsahom odvolania vyplývajúcej z ustanovenia § 379 CSP bola predmetom odvolacieho prieskumu teda len časť zaväzujúceho výroku II. napadnutého rozsudku týkajúca sa úrokov z omeškania a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky a tiež výrok III. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, ktorý je v zmysle § 379 písm. a) CSP nutné považovať za výrok závislý od rozhodnutia o napadnutom výroku. Z bodu 12 odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že potrebu aplikácie právnej úpravy úrokov z omeškania a ďalšieho príslušenstva pohľadávky obsiahnutej v Obchodnom zákonníku súd prvej inštancie odvodil výlučne z vyhodnotenia právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným ako obchodného záväzkového vzťahu, keď zo skutočnosti, že poisťná zmluva bola uzavretá medzi dvomi podnikateľskými subjektmi v rámci ich podnikateľskej činnosti, bez ďalšieho bližšieho zdôvodnenia odvodil potrebu aplikácie § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka na daný prípad. Súd prvej inštancie v tomto smere nepodrobil vôbec žiadnemu hodnoteniu charakter predmetnej poisťnej zmluvy, jej právnu úpravu a v nadväznosti na to ani príslušné ustanovenia zákona o PZP. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je ani zrejmé, z akého dôvodu súd prvej inštancie kvalifikoval zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ako zmluvný typ upravený v Občianskom zákonníku a ako sa vysporiadal s tými ustanoveniami zákona o PZP, ktoré priamo odkazujú na subsidiaritu výlučne Občianskeho zákonníka vo vzťahu k zákonu o PZP. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd vzhliadol dôvodnosť odvolania žalovaného v časti, ktorou vytýkal súdu prvej inštancie nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam podmieňujúcim obchodnoprávny charakter záväzku medzi žalobcom a žalovaným, a to v nadväznosti na samotný zákon o PZP, uzavretú zmluvu a všeobecné poisťné podmienky, ktoré odkazujú na subsidiárne použitie Občianskeho zákonníka.

21. Po dôslednom oboznámení sa s obsahom spisu, s obsahom napadnutého rozsudku a s konaním, ktoré predchádzalo jeho vyhláseniu, ako aj s obsahom odvolania žalovaného a vyjadrenia žalobcu k odvolaniu odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú aj tú časť odvolacej argumentácie žalovaného, ktorou poukazuje na nesprávnosť aplikácie ustanovenia § 261 ods. 9 Obchodného zákonníka súdom prvej inštancie a naopak, na potrebu aplikácie ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o PZP. V danom prípade niet pochyb o tom, že medzi stranami sporu bola v písomnej forme uzavretá zmluva o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v prípade ktorej ide o osobitný typ poisťnej zmluvy upravený zákonom o PZP, ktorý vo svojom § 1 ods. 2 priamo odkazuje na právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku, ak zákon o PZP neustanovuje inak, pričom rovnako niet pochyb o tom, že zákon o PZP nerozlišuje medzi zmluvami uzavretými medzi poisťovňou a fyzickou osobou – občanom a zmluvami uzavretými medzi poisťovňou a podnikateľským subjektom. Dokonca v otázke premlčania zákon o PZP priamo vo svojom ustanovení § 15 ods. 2 obsahuje priamy odkaz na § 106 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že samotný obchodnoprávny charakter záväzkového vzťahu determinovaný povahou zmluvných strán nevyučuje aplikáciu predpisov občianskeho práva jednak v prípade otázok neupravených Obchodným zákonníkom, ako aj v prípade danosti subsidiarity vyplývajúcej z príslušnej právnej úpravy, ako je tomu v prípade právnej úpravy zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Prípadná aplikácia predpisov občianskeho práva neznamena, že právny vzťah stratí svoj obchodnoprávny charakter.

22. Vyššie uvádzané skutočnosti vo svojom súhrne zakladajú opodstatnenosť záveru odvolacieho súdu o nutnosti zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti a o potrebe vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolacím súdom konštatovaný záver je daný predovšetkým tým, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal komplexne a vo vzájomnej súvislosti so všetkými skutočnosťami majúcimi podstatný význam pre rozhodnutie vo veci príslušenstva žalovanej pohľadávky predstavujúceho úroky z omeškania a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, keď v napadnutom rozsudku absentuje náležité, presvedčivé a zrozumiteľné odôvodnenie podstatných skutočností a okolností daného prípadu a na to nadväzujúce náležité právne posúdenie s ohľadom na typ medzi stranami uzavretej poisťnej zmluvy a príslušnú právnu úpravu danú predovšetkým osobitným právnym predpisom – zákonom o PZP, v dôsledku čoho predmetné meritórne rozhodnutie nedáva žiadne relevantné a náležité odpovede na otázky zásadného významu vo vzťahu k uplatňovanému príslušenstvu pohľadávky.

23. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry EŠLP. Judikatúra tohto súdu ale

nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

24. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 220 ods. 2, 3 CSP) je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezodpovedných, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t.j. musí byť preskúmateľné.

25. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na znenie citovaných zákonných ustanovení dospel odvolací súd k záveru o dôvodnosti odvolania žalovaného, ktorým namietal nedostatočné a nesprávne právne hodnotenie otázky aplikovateľnej právnej úpravy na žalobou uplatňované príslušenstvo pohľadávky zo strany súdu prvej inštancie a na to nadväzujúce nesprávne meritorne rozhodnutie o úroku z omeškania a paušálnej náhrade nákladov spojených s uplatnením pohľadávky.

26. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v spojení s § 391 CSP v rozsahu odvolaním žalovaného dotknutého zaväzujúceho výroku II. v časti, ktorou bol žalovaný súdom prvej inštancie zaviazaný na povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 25.000,- eur od 30.5.2019 do zaplataenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur a súvisiaceho výroku III. o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude v intenciách vyššie uvedeného opätovne vec prejednať procesným postupom súladným s príslušnými zákonnými ustanoveniami a znovu vo veci rozhodnúť po dôslednom a riadne zdôvodnenom právnom posúdení za dôsledného posúdenia jednak nárokovateľnosti jednotlivých zložiek žalobou uplatňovaného príslušenstva pohľadávky, výšky príslušenstva pohľadávky a vzniku omeškania s prihliadnutím na zistené skutkové okolnosti kauzy a príslušnú právnu úpravu. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne sa dôsledne zaoberať a vysporiadať s argumentáciou oboch strán sporu týkajúcou sa podstatných skutkových a právnych otázok súvisiacich so žalobným nárokom v časti príslušenstva. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní povinný dôsledne sa zaoberať a vysporiadať s jednotlivými aspektmi procesného útoku žalobcu a procesnej obrany žalovaného, a to komplexne tak, aby nové rozhodnutie vo veci poskytlo stranám sporu náležité a presvedčivé odpovede na všetky podstatné otázky súvisiace s meritom daného sporu v ďalšej časti konania, pričom svoje nové rozhodnutie vo veci je súd prvej inštancie povinný odôvodniť spôsobom zodpovedajúcim dikcii ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a v odôvodnení sa vysporiadať so všetkými skutočnosťami majúcimi podstatný význam pre konanie a procesný postup súdu. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zrejmé, ktoré z navrhnutých dôkazov súd prvej inštancie vykonal a ktoré nevykonal a z akých dôvodov, ako vyhodnotil konkrétne tvrdenia a dôkazy predložené stranami sporu, aké z nich vyvodil právne závery a z akých dôvodov.

27. O náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).